

УДК 379.821.016:793.3

М. В. ТКАЧЕНКО, аспірантка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, викладач Полтавської міської школи мистецтв «Малої академії мистецтв» імені Р. О. Кириченко

РОЗВИВАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ ШКІЛ МИСТЕЦТВ

Обґрунтовано освітнє значення початкової хореографічної підготовки учнів шкіл мистецтв, проаналізовано розвивальний потенціал хореографічного мистецтва у процесі залучення вихованців початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів до хореографічної діяльності.

Ключові слова: хореографічна підготовка, початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади, дисципліни хореографічного циклу

На етапі реформаційних змін у галузі мистецької освіти особливої уваги набувають питання художньо-творчого розвитку підрастаючого покоління у початкових спеціалізованих мистецьких школах. Мистецька школа – заклад позашкільної освіти сфери культури [2], навчання в якому забезпечує розвиток творчих здібностей та практичних навичок, обдарувань та спеціальних виконавських компетентностей у процесі активної мистецької діяльності, оволодіння знаннями у галузі вітчизняної та світової культури й мистецтва. Продуктивність художнього виховання дітей у цих закладах зумовлена синтезом мистецтв, які включено до навчальних програм й, відповідно, поєднанням різних видів художньо-естетичної діяльності вихованців.

У різні періоди розвитку мистецької освіти особливості хореографічної підготовки на початковому етапі навчання в умовах позашкілья, а також у системі спеціалізованих мистецьких шкіл досліджували теоретики і практики Л. Андрусенко, Т. Бакланова, Г. Березова, Т. Благова, Л. Бондаренко, Ю. Гончаренко, В. Константиновський, А. Коротков, Т. Лутовенко, О. Мартиненко, Т. Пуртова, А. Тараканова, П. Фриз, ін.

Мета статті: обґрунтувати освітнє значення початкової хореографічної підготовки учнів шкіл мистецтв, проаналізувати розвивальний потенціал хореографічного мистецтва у процесі залучення вихованців початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів до хореографічної діяльності.

Хореографічна творчість вважається одним із дієвих засобів всебічного розвитку учнів шкіл мистецтв. Саме танець для них є доступною формою самовираження й самореалізації. Основна мета загальної хореографічної підготовки в умовах початкових спеціалізованих мистецьких шкіл – формування танцювального смаку учнів, виконавських навичок, танцювальної грамотності, розширення хореографічних можливостей, прищеплення любові до різних видів хореографії [1, с. 75]. До того ж, систематичність хореографічних занять загалом є запорукою формування правильної постави, розвитку координації рухів, еластичності зв'язок, укріплення м'язів, стрункості й підтягнутості корпусу, грації й виразності поз та жестів.

У структурі шкіл мистецтв початкова хореографічна підготовка забезпечується у процесі опанування низки профільних дисциплін, а саме: класичного танцю; народно-сценічного танцю; сучасного естрадного танцю; ритміки; історико-побутового танцю; спортивного-бального танцю. Основою змісту навчання хореографічного мистецтва, незалежно від виду і жанру хореографії, є залучення учнів до активної рухової діяльності, яка за характером поділяється на: виконавчу, імпровізаційну, творчу.

Розвивальна функція хореографічного мистецтва найяскравіше виявляється в учнів початкових класів. Як зазначає С.В. Разон, саме в цьому віці закладається основа особистості, відбувається орієнтація на розвиток духовності, самореалізації, самовираження і формуються світовідчуття, необхідні у подальшому житті [3]. Заняття хореографією у цьому віці мають бути художньо-творчими за характером, насичені інноваційними методиками і технологіями. Проте основою хореографічно-педагогічного процесу традиційно залишається ігровий метод, як провідний вид діяльності на початковому етапі навчання. Доцільно застосовані у процесі хореографічних занять ігрові вправи формують у дітей певний арсенал рухових навичок, а також загалом формують любов до праці, інтерес до мистецтва танцю, сприяють розвиткові творчої активності та уяви.

Навчання мистецтву танцю також необхідно поєднувати із музичним вихованням. Музика й танець нерозривно пов'язані між собою. Властивий їм ритм є основою цього споріднення: у ньому початок кожного з цих мистецтв, він є головною закономірністю їх розвитку, на ритмі ґрунтуються їхні тісні взаємозв'язки. Адже рухи повинні впливати з музики, узгоджуватися з нею, відображаючи не тільки її загальний характер, але й конкретні засоби виразності. Саме хореографічне мистецтво найбільш успішно реалізує розвиток зорових, слу-

хових і рухових форм чуттєвого й емоційного сприйняття світу, розвиває дитячу увагу. Дитина точніше передає характер музичного твору, рухи стають вільними, зникає скутість, з'являється впевненість.

Важливе значення у процесі хореографічного навчання у школах мистецтв має спільна творча діяльність педагога з учнем, де особливого значення набуває світогляд і компетентність учителя-хореографа у вихованні творчої особистості з урахуванням її індивідуальності. Викладач приділяє також великої уваги сенсорному вихованню, розвитку музичності, танцювальної координації рухів, вміння орієнтуватися в просторі, формування початкових танцювальних навичок.

Отже, завданням початкової хореографічної підготовки учнів в умовах шкіл мистецтв є не лише формування профільних знань, умінь та навичок, але й насамперед створення сприятливих умов для вільного володіння ними, використання у власній творчості, концертній діяльності. Задля реалізації зазначеної мети необхідно педагогу-хореографу необхідно застосовувати цілий арсенал традиційних та інноваційних методик і технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Благова Т. О. Хореографічна освіта в системі початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів / Благова Т. О. // Міжнародний науковий журнал «Науковий огляд». – 2015 – № 5(15) – С. 71–79.
2. Про затвердження Положення про мистецьку школу. Наказ від 09.08.2018 №686 [Електронний ресурс] / Міністерство Культури України // Законодавство України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18>
3. Разон С. В. Роль хореографії у творчому розвитку учнів школи мистецтв на уроках «Ритміки» [Електронний ресурс] / Разон С. В. – Режим доступу : https://osvita.ua/school/lessons_summary/education/45248/

